

جنس و جنسیت

جنسیت در پژوهش‌های بین‌فرهنگی مرتبط با استرس ناشی از تروما

جنس و جنسیت از دیدگاه غرب

- مفهوم **جنس** به ویژگی‌های زیستی و فیزیولوژیکی اشاره می‌کند که فرد با آن‌ها متولد می‌شود.
- **جنسیت** بیانگر آن است که افراد چگونه خود را درک می‌کنند و چگونه با نقش‌ها و هنجارهای اجتماعی مرتبط با جنسیت ارتباط برقرار می‌کنند.

چرا پرداختن به مفهوم جنسیت در پژوهش‌های مرتبط با استرس ناشی از تروما اهمیت دارد؟

تاکنون در پژوهش‌های انجام شده به تفاوت‌های ناشی از جنس و جنسیت اشاره شده است. برای نمونه، این دو مفهوم در مطالعات مرتبط با رویدادهای تروماتیک و نیز مطالعاتی که به علائم بالینی استرس ناشی از تروما می‌پردازند، مورد توجه قرار گرفته‌اند. این تفاوت‌ها تحت تأثیر ارزش‌ها و باورهای فرهنگی قرار دارند و از این رو، پرسش اساسی این است که چگونه می‌توان مفاهیم جنسیت دوگانه (باینری) و غیردوگانه (نان-باینری) را به روشی امن و مبتنی بر احترام در پژوهش‌های بین‌فرهنگی مورد مطالعه قرار داد.

چالش‌های موجود و راه‌حل‌های پیشنهادی

جنبه‌های قانونی و اخلاقی

چالش‌ها: تنوع جنسیتی نه تنها در برخی کشورها به رسمیت شناخته نمی‌شود، بلکه در بعضی موارد جرم نیز محسوب می‌شود و فرد را در معرض خطر آسیب فیزیکی یا بازداشت قرار می‌دهد. افزون بر این، در برخی کشورها، کمیته‌های اخلاق در پژوهش، با گنجاندن گزینه جنسیت غیردوگانه (نان‌باینری) در پرسش‌نامه‌ها مخالفت می‌کنند.

راه‌حل: گزینه‌ی «ترجیح می‌دهم پاسخ ندهم» را به گزینه‌ها اضافه کنید، به فرد شرکت‌کننده اجازه دهید به این سوال به صورت کتبی پاسخ دهد، یا یک مصاحبه کیفی با او انجام دهید تا پاسخ دقیق‌تر به دست آید.

سنجش و اندازه‌گیری

چالش‌ها: در بسیاری از زبان‌ها واژه‌ای ویژه برای جنس و جنسیت وجود ندارد و حتی اگر هم وجود داشته باشد، در گفتار محاوره و روزمره معمولاً به کار نمی‌رود.

راه‌حل: تعریف دقیق و کاملی از جنس و هویت‌های جنسیتی متفاوت را در اختیار فرد شرکت‌کننده قرار دهید.

مدل‌سازی آماری

چالش‌ها: هنگام مطالعه بر تجربیات افراد به حاشیه‌رانده شده یا دارای هویت‌های درهم‌تنیده (اینترسکشنال)، توان آماری پایین اغلب مشکل‌ساز است.

راه‌حل: از تست‌های ناپارامتری و روش‌های تحقیق کیفی استفاده کنید، یا برای افزایش توان آماری، دسته‌های مرتبط با هویت‌های جنسیتی را با هم ترکیب کنید.

گزارش و ارائه‌ی نتایج

چالش‌ها: ممکن است پژوهشگران از تعاریف متفاوتی از جنس و جنسیت در مطالعات خود استفاده کنند. گاه ممکن است مقالاتی که با هدف برطرف کردن موانع نگاشته می‌شوند، مورد سوءاستفاده یا بهره‌برداری نادرست قرار گیرند و از این رو منجر به تداوم تبعیض و انگ اجتماعی شوند.

راه‌حل: موارد منتشر شده باید دارای معنی و تعریف روشن و دقیق باشند، جهت‌گیری پژوهشگر در آن مشخص شود و پژوهشگر مسئولیت انتشار دانش و فعالیت‌های مرتبط با آن را بر عهده گیرد تا به‌صورت آگاهانه به تبیین و بازنمایی این موضوع مهم یاری رساند.

آیا علاقه‌مند هستید دیدگاه و نظرات خود را درباره این موضوع با ما به اشتراک بگذارید؟ در این صورت می‌توانید به گروه پژوهشی «جنس و جنسیت» در پروژه همکاری جهانی پژوهش روی استرس ناشی از تروما بپیوندید.